

TU.NO

ARBEIDSRELATERTE SKADER

Likestiller tunnelarbeid med røyking: Gir samme skade på DNA i kroppen

Nå vil forskerne bruke DNA for å se på fremtidig sykdomsrisiko for dem som utsettes for dieseleksos.

Det er like skadelig for DNAet i kroppen å jobbe med ferdigstilling av tunneler som å røyke. Nå vil forskerne bruke DNA for å forutsi risikoen for tunnelarbeidere. (Illustrasjonsfoto: Mari Gisvold)

MARI GISVOLD SOLBERG SAMFERDSEL 3. JAN. 2020 - 12:31

At konvensjonell tunneldriving med boring og sprenging har en negativ helseeffekt på tunnelarbeidere har man vært klar over lenge. Men hvor negativt effekten er, er ikke like godt kjent.

I et [nytt prosjekt](#) jobber Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) med å se på nettopp dette.

– Eksponering for dieseleksos gir samme skade på DNA i kroppen som røyking, sier Steen Mollerup, toksikolog i STAMI.

Akkurat lik DNA-skade

Mollerup har sammenliknet DNA hos anleggsarbeidere som jobber inne i og utenfor tunnel.

Resultatet er slående: DNA hos anleggsarbeiderne som jobber inne i tunnelene får akkurat samme skade som DNA hos mennesker som røyker.

Høy eksponering for dieseleksos øker med andre ord sjansene for luftveissykdommer som astma, KOLS og lungekreft betraktelig, på lik linje med røyking. Det samme gjelder hjerte- og karsykdommer.

I prosjektet ser han spesielt på tunnelferdigstillere, altså de som jobber med vann- og frostsikring og elektriske installasjoner i tunnelene.

Vil forutsi risikoen

Målet med prosjektet er å etablere nye, sensitive biomarkører for yrkeseksponering for dieseleksos, samt øke forståelsen av virkemekanismer for toksiske effekter.

– Slike markører vil, når man vet mer om virkemekanismer, kunne være med på å forutsi risikoen for negative helseeffekter og sykdom ved arbeid i tunnel, forklarer Mollerup.

Arbeidet går ut på å sammenlikne tunnelferdigstillere med en tilsvarende ikke-eksponert referansegruppe fra samme bransje.

Mollerup og kollegene har hovedsakelig sett på risikoen for lungekreft, men sier resultatene gir gode markører for andre lunge- og hjerte og karsykdommer.